

پروژهی ته خته کیلی یه گرتوو

زمانی کوردی

کۆده کان، نه خشه ی پیته کان و شیوازه کان

هه موو	بو
تیمی یونیکۆد	ئاماده کردنی
2014/06/04	رپیکه وت
unifiedkeyboardproject_ku.docx	ناوی په رگه
1.00	وه شان
بلا وکراوه	ئاست
unicode@dit.krg.org	په یوه ندی

ناوه‌رۆک

1. ئەم بەلگە نامەییە 3
2. پێشه‌کی 4
3. ته‌خته‌کلێل 5
- 3,1 کۆدی پیت و هێماکان 5
- 3,2 ژماره‌کان 5
- 3,3 پیتە عەرهبیەکان 6
- 3,4 پیتە عەرهبیەکان 6
4. شیواز و نه‌خشانی پیتەکان 7
- 4,1 له‌سه‌ر شیوازی لاتینی 7
- 4,2 له‌سه‌ر شیوازی عەرهبی 7
- 4,3 نه‌خشە‌ی کۆده‌کان 8

۱. ئەم بەلگە نامەيە

مەبەستى سەرەكى ئەم بەلگە نامەيە بریتىيە لە شىکردنەوہى کار و ھەنگاوەکانى پرۆژەى تەختەکلپلى
يەگرتوو.

۲. پيشه‌کى

دانانى ته‌خته‌کلېلېکى يه‌کگرتوو بووه به پېوېستېه‌کى گرنګ، که نه‌مړو زمانى کوردى به‌هوى به‌کارچوونى چه‌ندېن يونېکودى جياجيا بو پېته کوردېه‌کان گرفتى زورى بو دروست بووه.

ته‌خته‌کلېلېک که سه‌کو جياوازه‌کانى کومپيوته‌ر و سيسته‌مه‌کانى کارپېکردنېش بېکه‌ن به سه‌رچاوه و که‌لکى لېوه‌رېگرن.

بو دانانى کوډ به‌رانبه‌ر پېته‌کوردېه‌کان، نه‌کادېمى‌اى کورد له‌گه‌ل گروپى ئايتى کوردى و فه‌رمانگه‌ى ئايتيدا کوډوونه‌ى نه‌نجامدا، که چه‌ندېن زمانزان و ماموستاى زانکوکان له بوارى ئايتى و زماندا به‌شداريان کرد. پېته‌کان بريارى له‌سه‌ردران، نه‌رکه‌کان تا راده‌يه‌ک ئاوه‌لاپوون، له‌م نووسراوه‌شدا کاره ته‌کنېکېه‌کان شى ده‌کرېنه‌وه و شيوازى ته‌خته‌کلېل و ورده‌کارى ته‌کنېکى باس ده‌کرېن.

٣. تهخته کلیل

١.٣ کۆدی بیت و هیماکان

بیته کانی زمانی کوردی و یونیکۆده کانیان بهم شیوهیهیه:

U+0646	ن	٢٧	U+0698	ژ	١٤	U+0626	ئ	١
U+0648	و	٢٨	U+0633	س	١٥	U+0627	ا	٢
U+06C6	ۆ	٢٩	U+0634	ش	١٦	U+0628	ب	٣
U+0647	ه	٣٠	U+0639	ع	١٧	U+067E	پ	٤
U+06D5	ه	٣١	U+063A	غ	١٨	U+062A	ت	٥
U+06CC	ی	٣٢	U+0641	ف	١٩	U+062C	ج	٦
U+06CE	ئ	٣٣	U+06A4	ف	٢٠	U+0686	چ	٧
			U+0642	ق	٢١	U+062D	ح	٨
			U+06A9	ک	٢٢	U+062E	خ	٩
			U+06AF	گ	٢٣	U+062F	د	١٠
			U+0644	ل	٢٤	U+0631	ر	١١
			U+06B5	ل	٢٥	U+0695	ر	١٢
			U+0645	م	٢٦	U+0632	ز	١٣

٢.٣ ژماره کان

خشته ی کۆدی ژماره کان بهم شیوهیهیه خواره وهیه:

U+0665	٥
U+0666	٦
U+0667	٧
U+0668	٨
U+0669	٩

U+0660	٠
U+0661	١
U+0662	٢
U+0663	٣
U+0664	٤

۳.۳ پیتە عەرەببەکان

بۆئەمۆی پنیویست نەکات بەکار ھێنەر تەختەکللی عەرەببیش دابنیت، لەسەر تەختەکللی کوردی پیتە عەرەببەکانیش دانراون، ئەوکات بۆ نووسینی (ص U+0635) کە ھەمان کۆدیشی بۆ دانراوە لە عەرەببیدا، دەنوووسیتەمۆ. لەم خشتەییە خوار مۆشدا ئەو پیتانە لەسەر تەختەکللیەکە ھەن نووسراون:

ذ U+0630	آ U+0622	ث U+062B	ؤ U+0624	ط U+0637	ي U+064A
ظ U+0638	ص U+0635	ض U+0636	ك U+0643	أ U+0623	إ U+0625
					ة U+0629

۴.۳ پیتە عەرەببەکان

ھێماکان وەکو ھەمۆ زمانەکانی تر چوون یەکن، تەنیا بۆر و ھێمای پرسیار نەبیت، کە جیاوازن لە ھی لاتینی.

^ U+005E	% U+0025	\$ U+0024	# U+0023	@ U+0040	! U+0021
& U+0026	* U+002A	) U+0029	(U+0028	_ U+005F	+ U+002B
] U+005D	[U+005B	{ U+007B	} U+007D	# U+0023	' U+0027
: U+003A	~ U+007E	 U+007C	? U+003F	= U+003D	, U+002C
; U+003B	> U+003C	< U+003E	/ U+002F	. U+002E	" U+0022
§ U+00A7	° U+00A8	© U+00A9	· U+00B0	_ U+005F	\ U+005C
» U+00AB	® U+00AE	° U+00B0	· U+00B7	« U+00BB	' U+00B4
' U+002C					

۴. شیواز و نه‌خشانی پیته‌کان

۱.۴ له‌سه‌ر شیوازی لاتینی

English-Based Keyboard / ته‌خته‌کیلی ئینگیزی

€	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۰	-	=	Backspace
Tab	Q ق	W و	E ه	R ر	T ت	Y ی	U ئ	I ح	O و	P پ	[{	] }	\
Caps	A ا	S س	D د	F ف	G گ	H ه	J ج	K ک	L ل	;	'	Return	
Shift		Z ز	X خ	C ج	V ف	B ب	N ن	M م	'	'	'	? /	Shift
Control	Alt	SP										Alt	Control

with Shift

داگرتنی دوگمهی شیفت

~	!	@	#	\$	%	^	&	*	(	)	-	+	Backspace
Tab	Q ۰	W ۹	E ی	R د	T ط	Y ئ	U ۰	I ع	O و	P ت	[[	]]	'
Caps	A آ	S ش	D ذ	F ل	G غ	H ه	J ا	K ک	L ل	;	:	' "	Return
Shift		Z ض	X ص	C ج	V ب	B ی	N ة	M -	' >	' <	' <	? ؟	Shift
Control	Alt	SP										Alt	Control

۲.۴ له‌سه‌ر شیوازی عەرهبی

Arabic-Based Keyboard / ته‌خته‌کیلی عەرهبی

ز	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۰	-	=	Backspace
Tab	Q ج	W ص	E ب	R ق	T ف	Y ع	U ع	I ه	O ح	P ح	[ح	] د	\
Caps	A ش	S س	D ی	F ب	G ن	H ا	J ت	K ن	L م	;	'	Return	
Shift		Z ئ	X ه	C و	V ر	B لا	N ی	M ه	' و	' ز	' /	Shift	
Control	Alt	SP										Alt	Control

داگرتنی دوگمهی شیفت

~	!	@	#	\$	%	^	&	*	)	(	-	+	Backspace
Tab	Q ص	W }	E ن	R {	T ف	Y ل	U	I ،	O -	P ؛	[>	] <	,
Caps	A]	S [	D ی	F	G ن	H ا	J -	K ،	L /	;	'	ظ	Return
Shift		Z	X ۹	C و	V د	B لا	N ا	M ة	' ،	' ،	' ؟	Shift	
Control	Alt	SP										Alt	Control

۳.۴ نه‌خشی کۆده‌کان

له‌سه‌ر شیوازی ئینگلیزی

€ U+20AC	١ U+0661	٢ U+0662	٣ U+0663	٤ U+0664	٥ U+0665	٦ U+0666	٧ U+0667	٨ U+0668	٩ U+0669	٠ U+0660	- U+002D	= U+003D	Backspace	
Tab	ق U+0642	و U+0648	ه U+06D5	ر U+0631	ت U+062A	ی U+06CC	ئ U+0626	ح U+062D	ۆ U+06C6	پ U+067E	{ U+007D	}	\ U+005C	
Caps	ا U+0627	س U+0633	د U+062F	ف U+0641	گ U+06AF	ه U+0647	ژ U+0698	ک U+06A9	ل U+0644	؛ U+061B	' U+0027	Return		
Shift		ز U+0632	خ U+062E	ج U+062C	ڤ U+06A4	ب U+0628	ن U+0646	م U+0645	، U+060C	. U+002E	/ U+002F	Shift		
Control		Alt		Space								Alt	Control	

به‌داگرتنی به‌رزکه‌روه:

~ U+007E	! U+0021	@ U+0040	# U+0023	\$ U+0024	% U+0025	^ U+005E	& U+0026	* U+002A	(U+0028	) U+0029	_ U+005F	+ U+002B	Backspace	
Tab	` U+0060	وو U+0648 U+0648	ي U+064A	ر U+0695	ط U+0637	ئ U+06CE	ء U+0621	ع U+0639	ؤ U+0624	ٹ U+062B	[U+005D	] U+005B	, U+002C	
Caps	آ U+0622	ش U+0634	ذ U+0630	إ U+0625	غ U+063A	ه U+0647 U+200C	أ U+0623	ك U+0643	ل U+0685	: U+003A	" U+0022	Return		
Shift		ض U+0636	ص U+0635	چ U+0686	ظ U+0638	ی U+0649	ة U+0629	- U+0640	< U+003E	> U+003C	? U+003F	Shift		
Control		Alt		Space								Alt	Control	

Table 4-2: Mapping for English based with Unicode's – with Shift